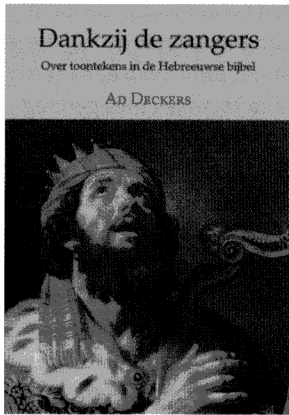

Nog niet ontraadseld

De accenten vormen een belangrijk onderdeel van de masoretische tekst van de Hebreeuwse Bijbel. Bijna elk woord heeft er wel een, dus het is bepaald geen klein bier. Toch weten we er met z'n allen veel minder van af dan van bijvoorbeeld de letters en de klinkertekens. We zien ze als een soort interpunctie die woorden scheidt

en verbindt; als een soort muzieknotatie (studenten van joodse voorzangersopleidingen oefenen zich een ongeluk om ze allemaal goed te leren *laajenen*); en als klemtoontekens, wat grammaticaal van belang kan zijn, maar verder alleen bij 'gewoon' voorlezen relevant is. Onderzoek naar deze intrigerende kriebeltjes is altijd welkom en zo'n onderzoek ligt er nu, gewoon in het Nederlands. En, ik zeg het er maar meteen bij, het biedt niet het zo gewenste nieuwe inzicht. Wel geeft Deckers in de eerste twee hoofdstukken een nuttig, zij het wat breedsprakig overzicht van de bestaande literatuur over de accenten als 'interpunctietekens' respectievelijk als 'toontekens'. Hij laat niet af te wijzen op de onvolkomen-

heden en tegenstrijdigheden in al deze studies.

Het eigenlijke werk staat in het derde hoofdstuk, getiteld 'Masoretische accentuatie: een verborgen rijkdom'. Deckers' uitgangspunt: 'Accentuatie is de taal die de masoreten tot hun beschikking hadden om hun visie op de bijbelteksten tot uitdrukking te brengen. Hun teksttopvattingen hebben zij als regie-aanwijzingen voor de zangers in grafische tekens bij de tekst geplaatst' (pag. 103). Een lastig falsifieerbare stelling. Het probleem met de accenten is immers dat we er geen documentatie van hebben. Deckers' betoog berust vervolgens in hoofdzaak op de bespreking van talrijke voorbeelden, waarbij aan de plaatsing van bepaalde accenten bepaalde

inhoudelijke conclusies worden verbonden. Maar die zijn niet dwingend; zo wordt aan de sjalsjèlèt de notie aarzeling verbonden, eigenlijk alleen omdat dit accent ergens bij het woord aarzelen staat (pag. 214). Steeds dacht ik: het zou misschien wel kunnen, maar het zou ook net zo goed niet kunnen. Wat mij betreft is met dit boek het geheim van de accenten (als het er is) nog niet ontraadseld.

Arian Verheij

Ad Deckers, *Dankzij de zangers. Over toontekens in de Hebreeuwse bijbel*, Heeswijk: Berne Media 2014, 271 pag., € 22,50. ISBN 978 90 8972 078 8